

CEL OBERT

Butlletí especial

2022 / 2023

*In
memoriam*

In memoriam

Pura Peris

El Centre d'Estudis Locals vol amb aquest monogràfic retre tribut a **José Antonio Vidal Castaño** i **Antoni Ferrer i Perales**, exemples de dedicació, esforç, paciència, energia i sobre tot generositat per organitzar, col.laborar i aportar la seua saviesa i formació a quantes activitats des del CEL els hem acomboiat.

Sit tibi terra levis sit tibi ubicumque pax

Tretze dies, només tretze dies passaren entre el 21 de setembre i el 3 d'octubre de 2022, dues dates que al calendari del CEL, el poble de l'Eliana i el món cultural, literari, històric i periodístic del País Valencià a l'igual que també ha quedat marcat als pobles de Benimàmet i l'Alcúdia i al cor de familiars i amitats de dos grans prohoms:

José Antonio Vidal Castaño i Antoni Ferrer i Perales. La vida, el patrimoni i la identitat de l'Eliana, així com la trajectòria del CEL, sens dubte no haguera sigut la mateixa de no comptar amb aquestos dos homes entre nosaltres. Els dos van ser reconeguts en els Premis de la Nit de Sant Elies, han presentat llibres, ens han ajudat a ser millors persones. La Setmana Republicana sempre ha estat vinculada als estudis i les investigacions de José Antonio Vidal i l'1 de novembre, amb el Cant per la Pau i la Setmana de les Lletres Valencianes que organitza el CEL porta el nom d'Antoni Ferrer amb la seua acurada recerca de textos per la lectura pública dels actes i les conferències al voltant d'aquestes dates. Són moltes més les accions, activitats i referències que cal fer a Antoni i a José Antonio. Ho fem ara des d'aquest Cel Obert especial.

Bon viatge pels guerrers que al seu poble són fidels,
afavoreixi el Déu dels vents el velam del seu vaixell.

Lluís Llach

José Antonio Vidal Castaño

Humanitat i humanisme

Justo Serna

No vaig conèixer, no vaig poder conèixer, José Antonio Vidal Castaño quan ell era jove, quan ell era un home d'acció... a Benimàmet, a l'Eliana, a València, a Barcelona. Durant anys, la diferència d'edat i diferents circumstàncies vitals no van fer possible aquesta trobada, un esdeveniment que va esdevenir dècades després. Almenys per a mi va ser això: un esdeveniment. Tant de bo hagués pogut saber ben aviat d'ell, conèixer el Jove José Antonio Vidal, haver-hi conversat. Quina fortuna la dels que van poder tractar llavors aquesta persona enèrgica, sabedora dels seus objectius i de les seues fites, disposada a aprendre.

Des de data primerenca ja havia mostrat i seguiria demostrant després dos de les seues variades virtuts cíviqües. A què em referisc? A un entestament racional per conèixer i una voluntat ferma de fer, de transformar el món.

Ja ho dic: no vaig poder tractar aquesta persona fins molts anys després, fins 2013. Llavors, José Antonio era un home madur i savi, doctor en història, autor d'uns quants llibres de molta substància. Exiliats republicans a Septfonds (2013); El sergent Fabra. Història i mite d'un militar republicà (1904-1970) (2012); o La memòria reprimida. Històries orals del maquis, (2004).

El 2013, ja dic, ens vam fer amics, immediatament, càlidament amics.

Va ser creuar unes paraules entre nosaltres i sorgir una relació afectuosa. Comencem llegint-nos mútuament, que és una manera de conèixer-se, però més que les seues obres, que vaig anar gaudint, allò que més em va impressionar de José Antonio Vidal van ser la seua humanitat i el seu humanisme. Persona obstinada i afectiva, de múltiples apetències intel·lectuals, José Antonio va ser home sensible, d'una cavallerositat deliciosament antiga.

Va ser mestre i mai no va deixar de ser-ho. Va aconseguir els màxims reconeixements acadèmics, però José Antonio es va presentar davant el món com el que era íntima i públicament: un ciutadà conscient i reflexiu, de valors republicans. Historiador, poeta, assagista, narrador i, per sobre de tot, educador laic d'ànimes. Les seues paraules i les seues lletres impreses eren i són pedagògiques, eloqüents, un compendi de sabers, una autèntica il·lustració

moral. Quan ell era present es feien paleses les millors tradicions del republicanisme, del civisme. I això passava tant quan parlava com quan escrivia, tant quan dialogava com quan dictava una conferència.

Home de refinada conversa, José Antonio sabia callar, escoltar, atendre: també en això era mestre, mestre de la interlocució respectuosa i polèmica. Nascut a Benimàmet i durant anys veí de l'Eliana, José Antonio va ser un home de món i un valencià cosmopolita. Va ser marit i pare, estimat i reconegut. Va ser, finalment, un veí il·lustre i reverenciat que va voler saber i que es va fer voler, que va voler exhumar el que el passat (la Guerra Civil, la postguerra franquista) o el present real velen o encara amaguen.

No estranyarà, doncs, que una persona d'aquelles peces fos l'autor d'un llibre com L'Espanya del maquis (1936-1965) (Madrid, 2015). Es tracta d'un volum d'història, literatura, cinematografia, realitat, vida. Es tracta d'una gran síntesi que compendia nombrosos sabers, compromisos i habilitats.

Es tracta, en fi, d'una obra on conflueixen inquietuds diverses i molt arrelades al mateix José Antonio. És un tractat i és un fresc sobre el passat, de la memòria, del coratge humà, de l'obstinació, de la llibertat, de l'error. Podem sospesar el compromís que jo mateix vaig sentir quan José Antonio Vidal Castaño em va demanar un pròleg per a aquesta obra. La seua confiança només es podia deure a l'amistat. Però qui era jo per subratllar o destacar els merèixements d'un llibre i d'una persona que reunia capacitats, voluntats,

experiències a les quals qui ara escriu mai no arribarà? Però José Antonio era així. Molt conscient dels seus recursos, sabia repartir-los a mans plenes, sense gens de garberia, mostrant en cadascun dels seus actes generositat i despreniment.

En una nota necrològica pot resultar de mal to que el redactor de la mateixa s'entremeta al relat. Al capdavall, estem parlant d'una persona que ja no hi és, d'una persona que ha deixat empremta abundant de les seues qualitats i de les seues obres al marge de qui les pregone.

Tot i això, és impossible parlar de José Antonio Vidal Castaño sense sentir-s'hi afectivament implicat, involucrat, en els gestos i en una trajectòria sobrada d'humanitat, de compromís civil, de magisteri moral.

ADEU MESTRE

José Antonio Vidal Castaño

Vicent Rubio

José Antonio Vidal Castaño, per a qui fòrem alumnes seus sempre serà D. José. Va ser el mestre amb qui canviarem la manera d'aprendre. Arribà en un moment on encara l'ensenyament estava en mans de mestres molt autoritaris i es caracteritzava per la seua rigidesa. I ell ens va canviar, canviant la seua forma d'ensenyar-nos. Amb ell estudiarem seté i vuité d'Ensenyament General Bàsic (EGB) Experimental.

Les classes passaren a ser mixtes, gran novetat per a nosaltres acostumats a anar separats: els xics amb els xics i les xiques amb les xiques. Tota una revolució en aquell moment. Com també ho va ser la seua manera de treballar: es formaven grups o equips de treball. La cooperació començava a escampar-se per l'escola, gràcies a D. José.

El van nomenar director del "Grupo Escolar Virgen del Carmen" i va ser una gran notícia que va ser molt ben acollida per l'alumnat pel que representava per a nosaltres: una manera diferent de fer escola i una persona molt humana que ens atenia molt bé i amb qui ens sentíem reconeguts.

En el meu cas, vaig establir una amistat molt especial i particular amb D. José i Pilar (la seua dona), en aquell moment ja tenien un fill, Carlos, molt xicotet. A mi, m'agradava molt el modelatge de fang i recorde que Pilar em va regalar les seues eines i ferramentes per a esculpir o modelar el fang.

Va fer moltes amistats a l'Eliana, però jo recorde especialment a Victorino Catalá i Fina Miguel, dels que va ser gran amic.

Recorde un dia que el vaig acompanyar a València al Carrer Guillem de Castro, enfront de la Beneficència hi havia una escola on s'arreglaven els exàmens que posteriorment es passaven a l'alumnat a l'escola i que, com no podia ser d'altra manera, estaven precintats. Els agafarem, els carregarem al cotxe, però un paquet se'ns va quedar damunt el capó del cotxe i va eixir volant. Tots els exàmens per terra! Ens va tocar arregar-los i tornar al centre perquè ens donaren uns de nous. Xé, quin rebombori es va armar! No va ser molt ben rebut pels funcionaris de torn.

Un curs ens va dur a fer la classe a València, em sembla recordar que era en Falles, segurament amb la intenció de què compreguèrem un poc millor la importància d'una tradició valenciana tan important. Sempre acompanyat per Pilar.

A l'alumnat mai ens va mostrar les seues tendències polítiques ni els seus ideals, però ens va marcar. Va deixar una rellevant empremta per la seua forma d'en-

senyar-nos els principis que ens ajudarien a pensar i a afrontar la vida.

Quan jo ja havia acabat els estudis, em van arribar notícies de què el buscaven per ser membre d'un partit

A l'alumnat mai ens va mostrar les seues tendències polítiques.

polític, en aquella època prohibit. Va haver d'exiliar-se a França. El 1976 es va establir, amb la seua família, a Barcelona i allí el detingueren i el torturaren. Va ingressar en presó. Quan va eixir,

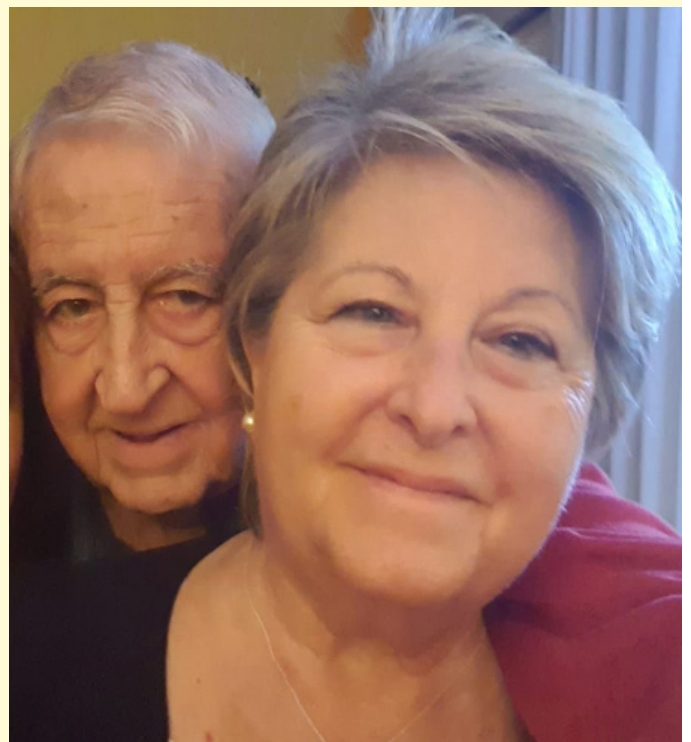
gràcies a la llei d'Amnistia, va tornar a València on es va assabentar que havia estat separat del cos de mestres. En eixe moment, donat el seu caràcter inquiet i amb ganes de continuar aprenent, es va matricular en la Facultat on va cursar els estudis i aconseguí la llicenciatura d'Història i Filosofia.

El seu alumnat no l'hem oblidat mai i, per la dècada del 2000, li fèrem un homenatge on assistírem la majoria a un sopar al restaurant "El Parque", on va acudir sempre molt feliç acompanyat, com sempre per la seua dona, Pilar.

Pilar treballava a les oficines de la F.E.V.E. però jo sempre la recorde acompanyant el seu home en tots els seus projectes.

Posteriorment, s'uniren al CEL (Centre d'Estudis Locals) de l'Eliana, on ha estat sempre molt reconegut i ha tingut l'ocasió de presentar tots els seus llibres. Així com sempre ha estat assidu de molts dels actes i projectes que el CEL realitza al llarg de l'any i de la nostra història.

El recordaré sempre pel seu caràcter, la seua abraçada i el seu somriure afable, això sí amb la seua esposa i companya Pilar al seu costat.

En l'adeu a Antoni Ferrer

Manel Rodríguez-Castelló

Va arribar a la terra de la poesia des d'una galàxia remota, completament desconeguda per a tots nosaltres encara que la cançó que entonava ens resultava estranyament familiar. En aquella València de finals dels setanta i primers vuitanta, la veu d'Antoni Ferrer era, efectivament, la d'un extraterrestre, la d'un vagabund del firmament, la d'algú que componia els seus poemes amb les mans a les butxaques i l'aparent facilitat amb què es xiula una melodia. ¿Qui era aquell foraster que entrava al *saloon* en senyal de pau i humilitat i sense pretendre-ho gens empetitit el presumpte valor d'alguns faxendes que, recolzats a la barra, exhibien la seua mercaderia de paper mentre s'ajustaven la cartutxera? Però molts altres, tal vegada la majoria, vam adonar-nos prompte que aquell poeta de l'Alcúdia de Crespins, un poble perdut en les profunditats del rerepaís de la Costera, fill de la cruïlla postguerra i llogater d'una vida oculta (com ho és la de tots al capdavall), era portador de la bona nova que expressaven amb elegància suprema els seus llibres i una veu carrasposa feta al tabac negre i els licors forts. I els uns per por o pena i els altres per alegre sorpresa vam fer uns ulls com a taronges quan el desconegut va escampar sobre la taula els poemes de la seua cançó, la bella elegia amb què maldava per adormir les galàxies neguitoses i preparar-les per a un somni etern.

A contracorrent de l'estètica dominant i per la porta de darrere, la dels pobres, la dels esforçats i suosos, Antoni Ferrer acabava de reinventar la poesia catalana, encara que aquesta realitat palmària no fos degudament certificada per l'oficialitat sinó molts anys més tard, i encara amb reticències. Poc li importaven al nostre poeta els exabruptes d'una vanitat que li era completament aliena. Tenia tantes coses importants per dilucidar i tants poemes on transcriure les pròpies i comunes inquietuds, que els xiuxieigs de les capelles li devia arribar com una remor sorda, com una sonsònia de desocupades beates.

Mentrestant, sense imitadors impossibles ni acòlits, Antoni Ferrer, ja germà de les tavernes i els conciliàbuls on perdíem i guanyàvem el millor del temps de la nostra joventut, anava esbargint una música feta de paraules cada vegada més altes a cada nova collita. Al principi de tot fou la música, efectivament, de què l'Antoni fruïa com si fos el llenguatge que Déu (el seu Déu) mateix havia inventat amb el propòsit de comunicar-se amb els homes i amansir la majoria de les feres. I el repte de posar-hi la pa-

raula a l'alçada de les circumstàncies de tanta bellesa. En cada llibre explotava algun tipus de poesia consagrada perquè l'Antoni es movia per tots els paisatges de frontera, especialment per aquells on el dolor és més punyent, universal i tal vegada evitable. Poeta cèlic i terrestre, aeri i alat però profundament arrelat al més humà i transitori, amanuense de l'esperit tant com de la carn trèmula, de l'etern i del perible amb la mateixa potència escruixidora, amb la mateixa sàvia disposició dels elements que construeixen el prodigi de la gran poesia. I com tots els grans poetes, Antoni Ferrer es feu un llenguatge a mida, capaç d'amanir el cant que es marcà com a fita, pouat dels llatins que la seua poesia alliberava i redimia, dels decasíl·labs de March i de Sant Jordi, de les paraules collides en el silenci dels camps de la terra, de la música de Bach (Bach avant toute chose!), les lletanies i oracions, les fórmules màgiques i transcendents de les variacions i els cànons.

Manel Rodríguez-Castelló - Antoni Ferrer - Ivan Brull

Rarament conflueixen en un mateix individu la bellíssima persona i el poeta extraordinari, exercint-se alhora i tothora. No sé on devia guardar l'Antoni la clau per transitar tan fàcilment des dels palaus més encimbellats a la terra que xafem cada dia, des de l'eternitat musicada amb els versos al compromís indeleble amb aquest país i la seua gent i amb la humanitat sencera, especialment en la seua condició d'apàtrida i desheretada. Apassionat del diàleg i la veritat subtil de les paraules, savi discret de mena, no l'he conegut mai donant-se importància, no l'he vist mai tractant d'imposar-se. La seua lluita personal estava alhora al costat de tots, íntimament lligada a l'esposa i al fill, i en un altre lloc molt lluny, el de la utopia dels seus poemes, que són sempre font de vida i esperança, d'amor i d'empatia. Ara ja descansa per a sempre o fins quan la veu de Déu el crida a casa i el reentranxe en la llum. O més probablement fins que cada lector el faça viure en els seus poemes i bufe damunt la pols quotidiana perquè en cada moment s'active la rara eternitat humana de les paraules.

[Publicat al Diari La Veu del País Valencià el divendres 7 d'octubre de 2022.]

Gràcies, Toni

Vicent Roncero

Seria a l'inici del dos mil vuit, quan després d'una conversa amb Josep Maria Àngel, alcalde de l'Eliana en aquells anys, vaig conèixer la idea d'un projecte musical, encara sense forma, però amb la intenció de celebrar els cinquanta anys de la independència del nostre poble.

La idea original del projecte, recorde, fou de Don Ricardo, i va ser una vesprada quan, després d'una conversa amb ell, a la sagristia, vaig decidir quina seria la forma. Fariem una *Cantata*. I dic fariem, perquè tant l'alcalde com Don Ricardo –jo encara no– ja coneixien el nom del poeta: Antoni Ferrer.

No tardarem massa en quedar a dinar al Restaurant del Centre Sociocultural. Entre plat i plat, vaig tindre l'oportunitat de conèixer Toni.

Durant més de quatre mesos treballarem fort, dur, tal i com es escriure –i em té igual si parlem del seu text o de la meua música. Les reunions al meu estudi amb el piano, on jo li mostrava com cantaven els seus versos mentre ell tancava els ulls, o a casa seua amb una cervesa pel mig, foren freqüents, quasi setmanals. I així fou com vaig descobrir un home tan culte com humil; tan extraordinari com espontani, natural; tan arrelat al poble en el sentit més pur, més profund. El més vertader.

I la *Cantata Jubilar*, eixe fou el títol, va anar creixent i així deixe unes línies que vàrem escriure –Toni, principalment, clar– amb motiu de la seua estrena:

L'Obertura, primer moviment, articulada en un lent crescendo, retrata una mena de no-res, una col·lectivitat anònima immersa en la no-existència, el lament per un nom ja escrit, però perdut i que cal retrobar, i la indomable voluntat de ser.

En el segon moviment, eixe nom, «Eliana», l'elecció es tradueix, en el pla musical, en una intimista alternança de cors, recitatius i intervencions solistes.

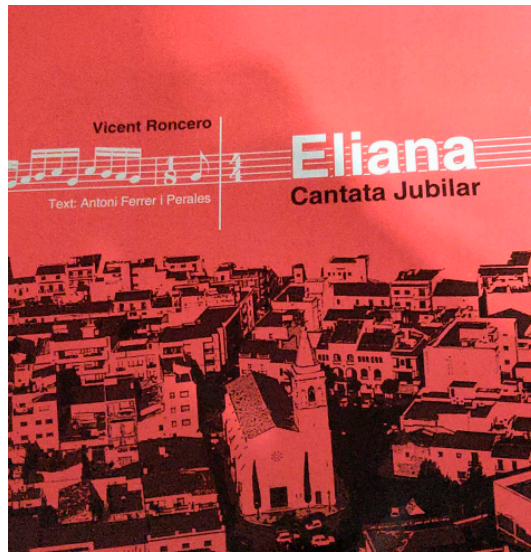
«Pacte», tercer moviment, apareix lligat al compliment d'unes condicions indefugibles: a la consecució d'un consens que, superant les desavinences diguem-ne naturals –concretades en l'aparent caos coral amb què s'obri aquesta secció de la cantata–, convertisca la mera agregació d'individus en una comunitat humana capaç de somniar i projectar el seu futur.

Així, en marxa cap a una utopia que, en el quart moviment, «Promesa», es mostra en tota la seua esplendor i amb tota la seua exigència, i que se centra en la consciència assumida de ser poble: de posseir-se, de recordar-se i celebrar-se com poble.

Una alegria que esclata i es vessa, per fi i en un to local i universal alhora, clarament himnic i noblement popular, en el cinqué i últim moviment de l'obra: en «Poble: el somni d'una Eliana nova», està constituït per un extens recitatiu en homenatge als topònims locals. Musicalment parlant, aquest himne final podria expressar, si el poble arribara a fer-lo seu, que l'Eliana ha alçat el cap en camí cap al millor d'ella mateixa.

I acabàvem amb un desig:

Això és, almenys, el que voldriem els autors d'aquesta, nostra, «Eliana, cantata jubilar». Molts anys. I fins al Centenari.

Gràcies a aquest treball conjunt va nàixer una amistat prolongada en el temps fins que la vida, la mort, va decidir el punt i final. I vaig tindre el privilegi d'assistir a l'elaboració de les seues Variacions Goldberg, i recorde més d'una conversa al voltant de la partitura de Bach, però també vaig descobrir la gestació del seu últim treball, *Lux Aeterna*, on, una vegada més, el poeta transmet als seus textos una claredat tan profunda com oculta darrere d'una obstinada introspecció. Llegint els seus poemes, el més enigmàtic vers esdevé brillant gràcies al seu ritme, a la forma tan present, a la musicalitat, o lluminositat, pot ser eixa la manera de apreciar la llum en les paraules del poeta. La llum que no veiem però sí advertim transformada en senzill objecte o en Univers, i convertida en un element tan quotidià com ara indispensable. La paraula d'Antoni Ferrer s'acosta a la música de Webern, al seu rigor, a la síntesi, a la necessitat de buscar nous camins sense oblidar la forma com a la veritable solució per a qualsevol artista, encara més, per a qualsevol llenguatge. I moltes vegades m'he preguntat si realment era necessari comprendre, reflexionar sobre un poema, o seria millor deixar-lo anar retenint el seu gust. Eixa és la virtuositat d'Antoni Ferrer, fer senzill el més complicat, i complicat el més simple. I això, clar, sense acabar de entrar en el seu significat últim, però sí extraient la seua emotivitat, la nostàlgia d'un amor que no estava escrit; d'una nit descarada i lluna, o d'una humanitat incapaç d'escoltar ni discernir en el crit l'himne.

De vegades pense en quina hauria estat la trajectòria, quin el llenguatge d'Antoni Ferrer com a compositor de música, i no de versos.

Queda per sempre en la meua memòria els anys d'una amistat de privilegi.

Gràcies, Toni.

Records, retalls, pensaments...

JOSE ANTONIO VIDAL CASTAÑO

1917 i la barbàrie

Ahir, per fi, vaig poder veure 1917 la pel·lícula de Sam Mendes que ha estat en boca de tots els cinèfils d'ahir i d'avui les últimes setmanes.

(...)

1917, és una suma de virtuts cinematogràfiques, les citades i d'altres que ens commouen, ens fixen a la butaca de l'espectador i ens mantenen amb l'ànima –si és que en tenim– o el que siga, en suspens; la gola seca i l'angoixa de no poder ajudar aquests dos nois a travessar la terra de ningú, plena de morts, rates immenses, túnels amb trampes explosives, avions que s'estavellen contra nosaltres... i bales assassines...

(...)

Però 1917 no és només una pel·lícula de guerra, és abans que res una història ben explicada, la de dos nois perduts a l'HORROR (recordeu Joseph Conrad) d'un viatge al·lucinant, d'una missió gairebé impossible; d'una continua i surreal visita als nostres somnis i fantasmes interiors. Fixeu-vos-hi, amb compte, en els avatars dels nostres herois als túnels, la tendra però impossible seqüència de Willy amb la noia francesa amagada i el seu nadó; la seua fugida i caiguda en un riu més perillós que una batalla o, l'impactant i sentit final...

Extracte de l'article publicat al blog de José Antonio Vidal Castaño el 24 de gener de 2020

<http://historiaimemoria.blogspot.com>

Lliurament premi Sant Elies - 2014

ANTONI FERRER I PERALES

Poètica – Les formes inconsútils

(...) Per això, allò que, segons pense, vol tota poesia, o, si més no, la meua poesia en concret, tot i que estiga feta d'opòsit –d'agraïment i de retret, d'afirmació i de dubte, de crit i de pregària–, tot i que siga instrument d'autoexploració i àmbit de la contemplació, tot i que gose, fascinada, aguar al misteri de l'home que sóc –i als del seu amor i la seua maldat, al de la seua mort segura i al de la seua esperança impenitent–, o al misteri del món que, més gran que jo, m'acull, o al misteri mateix de Déu, en qui, a pesar meu, crec i a qui no sé si estimo, tot i això, allò que voldria la meua poesia almenys –torne a dir-ho– potser no siga sinó una sola cosa: refer-me persona per damunt de les fractures i esgarraps, i comptant paradoxalment amb ells; saber tremolar, sota la pell renovada, amb les velles cicatrius que m'han fet viure; re-teixir inconsútil la túnica que cada dia esquinca; saber cada nit que un mantell benigne– igual que la neu caient sobre un paisatge trencat o inhòspit i cobrint-lo de blancor– pot cobrir de sentit i de pietat els meus dies i els dies del meu món. I la Història sencera dels vius i dels morts.

“Extracte de l'apèndix del llibre Poesia Completa. Antoni Ferrer, 2001”

Lliurament premi Sant Elies - 2017

Obra de José Antonio Vidal Castaño

Història (assaig i narrativa)

- Ciudad Sitiada. València, Victor Orenge, 1988
- La memoria reprimida. Historias orales del maquis. València. Publicaciones de la Universidad de Valencia. 2004
- Campo de Septfonds. Republicanos españoles en Judes (1939-1940). Madrid, Memoria Viva, 2006
- El sargento Fabra. Historia y mito de un militar republicano (1904-1970). Madrid. Libros de la Catarata. 2012
- Exiliados republicanos en Septfonds (1939). Madrid, Libros de la Catarata. 2013
- La España del maquis (1936-1965). Madrid, Punto de Vista editores. 2015
- Asalto al tren pagador. València, Ediciones de Mandor. 2015
- El soroll de la Memòria. València, Talón de Aquiles, 2022. Coautor.
- La llum i el caos. Mirades sobre València. València, 1990. Coordinat per Josep Vicent Marqués
- 32 maneres de escriure un viatge. Barcelona, Grafein. 2003
- Els camps de concentració i el món penitenciari a Espanya durant la guerra civil i el franquisme, Barcelona. Museu d'Història de Catalunya/Crítica. 2003
- Mauthausen des de la perspectiva espanyola. València, Ajuntament de València. 2005
- Historia del PCE. I Congreso 1920-1977. Oviedo, Universidad de Oviedo. 2007
- El último frente. La resistencia armada antifranquista 1939-1952. Madrid. Libros de la Catarata. 2008
- Les Brigades Internacionals a Benicàssim. València, Culturalibros. 2013

Obra d'Antoni Ferrer

Poesia

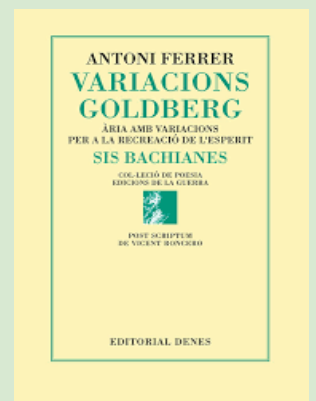
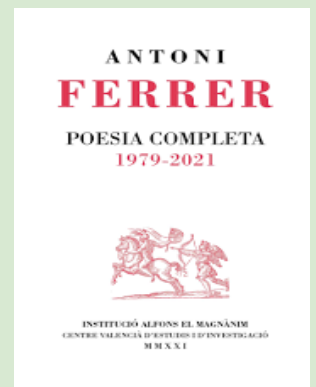
- Fragmentos con figuras para un vaso minoico. Gandia: Ajuntament. 1979.
- Partitura laberint. Gandia: Ajuntament, 1984.
- Cançó de bressol per ajudar a benmorir galàxies. València: Víctor Orenge. 1986.
- Bagatel·les. València: La Forest d'Arana. 1990.
- Cant espiritual. València: IVEI Alfons el Magnànim. 1992.
- Pietà. Paiporta: Amós Belinchón. 1993.
- Cant temporal. Alzira: Tàndem. 2000.
- Poesia reunida 1979-2006. Paiporta: Denes. 2006.
- La dansa de les hores. Catarroja: Perifèric. 2006.
- Variacions Goldberg. Paiporta: Denes. 2015.
- Poesia completa 1979-2021. València. Institució Alfons el Magnànim i Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació. 2021.
- Lux aeterna (dins Poesia completa 1979-2021)

Crítica literària o assaig

- 'Estellés amagat. L'Eliana: Ajuntament. 2015.

Altres

- Quasi oliva speciosa. Alaquàs. 2002.
- Charitas. (Oratori mínim). Alaquàs. 2007.
- Cantata Jubilar de l'Eliana. 2008.

CEL OBERT Especial 2022/23 - EDITA: Centre d'Estudis Locals de l'Eliana (CEL) - CIF: G-97 358 113

info@celdeliana.com - www.celdeliana.com - www.celdeliana.com/especial2022/23 Tel. 678 57 80 17

CONSELL DE REDACCIÓ, Rafa Desco, Conxa Delgado, Pasqu Martínez, Robert Fuster, Janto Gil.

COL·LABOREN: Pura Peris, Justo Serna, Vicent Rubio, Manel Rodríguez-Castelló, Vicent Roncero.

ASSESOR LINGÜÍSTIC: Robert Fuster.

Maqueta edició paper, Janto Gil - Maqueta edició digital, Robert Fuster - Coordina, Janto Gil